

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2007 betreffende de subsidiëring van onderzoeks- en innovatie-infrastructuur in Vlaanderen
- Tweede principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

A. Situering

De Vlaamse Regering hechtte op 22 december 2017 haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2007 betreffende de subsidiëring van onderzoeks- en innovatie-infrastructuur in Vlaanderen).

Naar aanleiding van de overdracht van diverse nieuwe taken naar het FWO, en het ontbinden van de Herculesstichting op 1 januari 2016 en het IWT op 18 december 2015 worden in voorliggende besluiten verschillende legislatieve aanpassingen geïnitieerd. De voorgestelde wijzigingen vallen onder twee grote pijlers: 1) de hervormingen van de steunprogramma's voor mandaten en projecten inzake fundamenteel onderzoek en doctoraatsbeurzen inzake strategisch basisonderzoek 2) de financiering van middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur.

Volgend wetgevend kader is van toepassing:

- Het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 16 en 69/2;
- Het Besluit van 18 december 2015 van de Vlaamse Regering inzake de ontbinding zonder vereffening van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie en tot regeling van de overdracht van zijn activiteiten aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

B. Adviezen

Advies Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV heeft haar advies gegeven op 29 januari 2018.

Wijzingen aan het besluit van 29 mei 2009

De SERV vindt het positief dat de Vlaamse Regering de evaluatieprocedures voor de toekenning van middelen aan mandaten en projecten grondig heeft aangepakt en verbeterd alsook dat de overeenkomstige procedures voor projecten strategisch basisonderzoek hiermee worden gealigneerd.

De SERV heeft daarnaast ook twee opmerkingen:

- a. De SERV pleit voor een zo snel mogelijke inwerkingtreding van de vernieuwde gealigneerde evaluatieprocedures en stelt de vraag of deze vernieuwde aanpak al kan worden gevolgd bij de oproepen die nog in de loop van 2018 zullen worden opengesteld.
- b. De SERV stelt dat Artikel 5 van het voorliggend besluit aangepast dient te worden aan de gewenste wijziging om de vereiste van het behalen van de graad van onderscheiding af te schaffen.

Repliek

- a. De eerste oproep met toepassing van de vernieuwde aanpak is gepland in 2018. De implementatie van deze vernieuwde aanpak vraagt nog een aantal technische aanpassingen voordat de nieuwe oproepen kunnen opgesteld worden.
- b. De voorwaarde van het behalen van de graad van onderscheiding voor beursaanvragen strategisch basisonderzoek blijft van toepassing voor beursaanvragen tot en met oproep 2018, meer bepaald deze met startdatum 1 januari 2019. Vanaf de oproep 2019, beursaanvragen met startdatum 1 november 2019, vervalt deze voorwaarde. Hiermee wil het FWO de regelgeving aangaande het strategische basisonderzoek aligneren met de regelgeving voor aspiranten voor fundamenteel onderzoek alsook met de internationale tendensen die in deze materie gelden. Het FWO benadrukt dat bij de behandeling van een aanvraag nog steeds gekeken zal worden naar de rangorde binnen de afstudeercohorten van een bepaalde studierichting, waarbij de graad die een aanvrager heeft behaald nog steeds een rol kan spelen. In het voorliggende ontwerpbesluit werd artikel 4 aangepast. Hierdoor wordt artikel 5 in het besluit van 29 mei 2009 volledig vervangen conform bovenvermelde beleidsdoelstelling.

Wijzigingen aan het besluit van 10 november 2011 en opheffing van het besluit van 26 oktober 2007

De SERV steunt de aanpak om de voormalige aparte wettelijke basis voor steun aan de financiering van middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur in Vlaanderen zoals vermeld in het besluit van 26 oktober 2007 te integreren in een coherent en overkoepelend gewijzigd besluit van 10 november 2011.

De SERV heeft daarnaast nog acht opmerkingen:

- a. De SERV vraagt te verduidelijken of het advies van buitenlandse experts bij elk project gevraagd zal worden, dan wel enkel bij interdisciplinaire projecten.
- b. De SERV stelt dat de schrapping van het aantal internationale experts, meer bepaald twee, bij het evalueren van projectaanvragen voor onduidelijkheid zorgt over het gewenste aantal en vraagt het gewijzigde aantal internationale experts te motiveren.
- c. De SERV pleit voor het verdelen van de middelen voor middelzware onderzoeksfinanciering op basis van reële financiële en wetenschappelijke behoeften.
- d. De SERV stelt vast dat het zwaartepunt van de selectieprocedure van middelzware onderzoeksfinanciering eerder bij de associaties dan bij het FWO zelf wordt gelegd. De SERV uit haar bezorgdheid wat betreft de transparantie en objectiviteit in dit

- selectieproces.
- e. Om mogelijke belangenvermenging te vermijden en onafhankelijkheid van de beslissingsprocedures te garanderen, pleit SERV voor het weren van personeelsleden van potentiële aanvragers van zware infrastructuurinvesteringen uit de commissie *invest*.
  - f. Wat betreft de regelgeving met betrekking tot middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur is het voor SERV niet duidelijk naar welk artikel 33 wordt verwezen in de nota aan de Vlaamse Regering voor 1^e principiële goedkeuring van voorliggend besluit.
  - g. SERV is positief over de voorwaarden van onpartijdigheid en niet-betrokkenheid van commissieleden bij aanvragen financiering fundamenteel onderzoek. SERV stelt voor deze voorwaarden ook op te leggen aan commissieleden bij aanvragen strategisch basisonderzoek.

Repliek

- a. Artikel 16 in het voorliggend besluit werd aangepast opdat het duidelijk is dat voor elk project adviezen van twee of meer buitenlandse experts worden aangevraagd, en niet enkel voor interdisciplinaire projecten.
- b. Het expertpanel kan, afhankelijk van de nood, adviezen vragen aan twee of meerdere buitenlandse experts.
- c. Het voorliggend besluit verdeelt de middelen voor middelzware onderzoeksinfrastructuur over de associaties met toepassing van een verdeelsleutel, en dit conform art. 18 §8 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie van financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.
- d. Conform artikel 21 worden de aanvragen middelzware onderzoeksinfrastructuur geselecteerd op basis van een tweedelige selectieprocedure: 1) de associatie stelt een indicatieve lijst op waarna 2) de raad van bestuur FWO een finale beslissing neemt over de toekenning van de financiering per associatie. Aan de associaties wordt gevraagd een algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement uit te werken waarin de selectiecriteria worden opgenomen welke moeten voldoen aan de in het besluit uitgeschreven elementen. De interne procedures worden vastgelegd door de raad van bestuur en openbaar gemaakt door het FWO.
- e. In de commissie *invest* zetelen personeelsleden van het departement Economie Wetenschap en Innovatie, de Participatiemaatschappij Vlaanderen en de Limburgse investeringsmaatschappij.
- f. De verwijzing in de nota aan de Vlaamse Regering voor 1^e principiële goedkeuring van voorliggend besluit is foutief. De verwijzing dient art. 27 te zijn, verwijzend naar de opheffing van het besluit van 26 oktober 2017, gewijzigd bij het besluit van 24 april 2015.
- g. De panels van de programma's Strategisch basisonderzoek worden jaarlijks samengesteld op basis van de effectieve aanvragen. Doordat deze panels jaarlijks opnieuw worden samengesteld, wordt sowieso de betrokkenheid en partijdigheid bij de aanvragen uitgesloten.

Advies raad van bestuur van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (FWO)

De raad van bestuur van het FWO heeft haar advies gegeven op 15 februari 2018.

Wijzingen aan het besluit van 29 mei 2009

De raad van bestuur FWO heeft een opmerking:

- a. De raad van bestuur adviseert een wijzing van artikel 4 in het voorliggend besluit waarbij duidelijk gesteld wordt dat de graad van onderscheiding een voorwaarde blijft tot en met de beursaanvragen met startdatum 1 januari 2019.

Repliek

- a. In voorliggend ontwerp van besluit werd artikel 4 aangepast zoals geadviseerd.

Wijzigingen aan het besluit van 10 november 2011 en opheffing van het besluit van 26 oktober 2007

De raad van bestuur van FWO heeft drie opmerkingen:

- a. De raad van bestuur FWO adviseert om de selectie middelzware onderzoeksinfrastructuur te laten verlopen op niveau van de universiteiten, dit naar aanleiding van de integratie van bepaalde academische opleidingen vanuit de hogescholen bij de universiteiten en bijgevolg ook het type onderzoek.
- b. De raad van bestuur FWO suggereert enkele taalkundige wijzigingen met betrekking tot artikel 23 3° van het voorliggend ontwerpdecreet
- c. De raad van bestuur FWO adviseert te werken met een adviescomité bij de selectie van de expertpanels in plaats van met gebiedsraden zoals eerder opgenomen in het wijzigingsbesluit.

Repliek

- a. De modaliteiten van de selectie van middelzware onderzoeksinfrastructuur staan vermeld in art.18 §8 van decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie van financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid. Het advies heeft dus betrekking op voorgenoemd decreet en niet op voorliggend besluit. Art. 17 4° van het decreet van 30 april 2009 bepaalt dat de missie van het FWO bevat de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek in de universiteiten. Naar aanleiding van art.17 4° van het decreet van 30 april 2009, werden volgende wijzigingen aangebracht in art.21 van voorliggend ontwerpbesluit:
  - Art. 25/7. §1.: De oproep van het FWO voor middelzware onderzoeksinfrastructuur wordt enkel gericht aan onderzoeksgroepen van universiteiten, niet aan deze van hogescholen.
  - Art. 25/14.: De onthaalinstelling van middelzware onderzoeksinfrastructuur wordt in 1° bepaald, dit is een universiteit. De associaties en hogescholen komen conform art. 17 4° van het decreet van 30 april 2009 niet in aanmerking.
- b. Artikel 23 3° werd aangepast conform de taalkundige suggesties van raad van bestuur FWO. In het vierde lid werd het woord “experts” vervangen door het woord “panelleden”. Daarenboven werden de bepalingen met betrekking tot de ondervoorzitter zoals voorgesteld in december 2017 gewijzigd aangezien werd overeengekomen door de raad van bestuur van het FWO om niet meer te werken met een ondervoorzitter. De voorgestelde gewijzigde voorwaarden met betrekking tot de voorzitter werden niet geïmplementeerd. Ook het voorzitterschap van het panel wordt in de hervormingen voorzien voor een panellid zonder Vlaamse affiliatie. In artikel 24 werden ook nog enkele taalkundige wijzigingen doorgevoerd zoals voorgesteld in het advies van de raad van bestuur.
- c. Daarnaast werd het advies van de raad van bestuur van het FWO van 15 februari 2018 niet gevolgd inzake de bepalingen met betrekking tot de gebiedsraden. Aangezien deze bepalingen fundamenteel deel uitmaken van de voorgestelde hervormingen, dienen ze mee opgenomen te worden in voorliggend besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De aanpassingen aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek hebben geen financiële weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De aanpassingen aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen hebben momenteel geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Na de geplande evaluatie van het FWO in 2018 volgt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst waarin, op basis van het resultaat van

de evaluatie, de besprekingen en de onderhandelingen, het financiële luik verder zal worden uitgewerkt.

Advies begroting

De minister van Financiën verleent op 21 december 2017 begrotingsakkoord mits de budgettaire impact die voorkomt uit voorliggende wijzigingen het lange termijn-gemiddelde van de beleidskredieten van het FWO, zoals voorgesteld bij begrotingsopmaak 2018, niet aantast.

Repliek

De voorliggende wijzigingen hebben geen budgettaire impact op het lange termijn-gemiddelde van de beleidskredieten van het FWO, zoals voorgesteld bij de begrotingsopmaak 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Geen weerslag.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Geen weerslag.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr.2017/397 van 22 november 2017.

2 Het voorstel in deze nota behoeft geen reguleringsimpactanalyse, aangezien het autoregulering betreft.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek en het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen;

2. de Vlaamse minister, bevoegd voor innovatie te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2007 betreffende de subsidiëring van onderzoeks- en innovatie-infrastructuur in Vlaanderen
- het advies Sociaal Economische Raad van Vlaanderen
- het advies raad van bestuur van het FWO